

Εγχειρίδιο διαβητολογίας

H.N. Μυγδάλης, Α.Ι.Ψυρόγιαννης

Έκδοση 1999, Μετάφραση. Ελληνική έκδοση 2003.

Στη σύνταξη του περιοδικού έφτασε το βιβλίο του P.P. Nawroth (Hrsg) «Εγχειρίδιο διαβητολογίας» (Έκδοση 1999 – μετάφραση – επανέκδοση ελληνική 2003). Η επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης ανήκει στους H. N. Μυγδάλη και Α.Ι.Ψυρόγιαννη. Πρόκειται για μια πολύ φροντισμένη εργασία. Βιβλίο που προσθέτει ένα επιπλέον λιθαράκι στην υπάρχουσα βιβλιογραφία και γνώση για το Σακχαρώδη Διαβήτη. Απευθύνεται σε όλους τους γιατρούς εξειδικευμένους ή μη στην αντιμετώπιση διαβητολογικών περιστατικών. Η διάταξη της ύλης με παρουσίαση πρώτα του περιστατικού και στη συνέχεια της βαθμιαίας διαγνωστικής προσέγγισης του προβλήματος καθιστά το βιβλίο αυτό ιδιαίτερα προσίτο στον παθολόγο ή στο γενικό γιατρό που θα ασχοληθεί με το διαβητικό ασθενή.

Η φροντίδα των δύο ελλήνων γιατρών που ανέλαβαν την επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης είναι έκδηλη σε κάθε σημείο του βιβλίου. Άλλωστε είναι γνωστή η εργατικότητα των παραπάνω συναδέλφων και η άνεσή τους να προσεγγίζουν με ανάλογες εκδοτικές προσπάθειες το γενικό παθολόγο που θέλει να ασχοληθεί σοβαρά με το διαβητικό ασθενή.

Ωστόσο θα ήταν χρήσιμο να αναφερθούμε σε μερικές «παραλείψεις» του βιβλίου π.χ. δεν αναφέρονται γενικότερες επιδημιολογικές έρευνες για το Σακχαρώδη Διαβήτη, παρά μόνον όσες αφορούν το γερμανικό πληθυσμό. Επίσης δεν είναι ολοκληρωμένη η έννοια της διαβητικής νευροπάθειας, όπου δεν αναζητούνται οι μέθοδοι κλινικής εκτίμησης της εν λόγω επιπλοκής. Ελλιπή είναι τα στοιχεία που αναφέρονται στις νεότερες θεραπευτικές δυνατότητες (θειάζολιδινεδιόνες, αντιμετώπιση μεταγευματικής υπεργλυκαιμίας). Αυτά οφείλονται πιθανώς στη χρονολογία της πρώτης έκδοσης (1999), όπου οι αναφορές στις παραπάνω θεραπευτικές προσεγγίσεις ήταν σποραδικές.

Συμπερασματικά το βιβλίο αυτό παρέχει αξι-

ολογη βοήθεια σε κάθε γιατρό που ασχολείται με το Σακχαρώδη Διαβήτη, είναι χρήσιμο δε να βρίσκεται στη βιβλιοθήκη του. Είναι επίσης αξιόπαινη η προσπάθεια των δύο ελλήνων συναδέλφων.

Ο διευθυντής σύνταξης
X. Μανές

Μιλώντας με τον άρρωστο

A.K. Παπαγιάννης

Έκδοση: University Studio Press – 2003).

Ένα ενδιαφέρον βιβλίο που έχει αποσταλεί στη σύνταξη του περιοδικού είναι το «ΜΙΑΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΡΩΣΤΟ» - Εισαγωγή στην Κλινική Επικοινωνία του Δρ. Αντώνιου Κ. Παπαγιάννη, Πνευμονολόγου (εκδόσεις: University Studio Press – 2003).

Ο συγγραφέας τονίζει κατ' αρχήν τις αδυναμίες που υπάρχουν στην επικοινωνία μεταξύ αρρώστων και ιατρικού προσωπικού. Χαρακτηρίζει δε την επικοινωνία αυτή ως την αρχή και το τέλος της ουσιαστικής επαφής του γιατρού με τον ασθενή. Διευκρινίζει επιπλέον τους παράγοντες που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά τη διεξαγωγή της κλινικής επικοινωνίας και τονίζει ότι όλοι οι άρρωστοι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με αίσθημα συναισθηματικής ισότητας, δηλ. ένα τρόπο, που βρίσκεται ανάμεσα στην πλήρη εμπλοκή με τα προβλήματα και στην ολοκληρωτική αποστασιοποίηση από αυτά. Οι δύο αυτές καταστάσεις αποτελούν άκρα, που οφείλει ο γιατρός να αποφύγει.

Αναπτύσσονται επίσης ειδικά κεφάλαια σχετικά με τις άσχημες και δυσσάρεστες ειδήσεις, που συχνά είναι υποχρεωμένος να αναφέρει ο γιατρός, ή με την επικοινωνία με παιδιά και εφήβους ακόμα και με τη δεοντολογία της κλινικής επικοινωνίας.

Αν αναλογισθούμε πως η απλή παράθεση γνώσεων ή η χρήση δύσκαμπτης ιατρικής ορολογίας λειτουργούν αποτρεπτικά στην αποκατάσταση δι-αύλου επικοινωνίας μεταξύ των δύο πλευρών δηλαδή γιατρού και ασθενούς και ότι αυτό συμβαίνει συ-

χνά στην ιατρική πράξη, θα κατανοήσουμε τη χρησιμότητα ενός ανάλογου βοηθήματος για την καθημερινή προφορική επικοινωνία με τους ασθενείς μας.

Η επικοινωνιακή τακτική δοκιμάζεται και στην περίπτωση των χρόνιων νοσημάτων όπως π.χ. ο Σακχαρώδης Διαβήτης όπου πολλές φορές ο θεράπων ιατρός είναι υποχρεωμένος να αναγγέλλει και δυσάρεστες ειδήσεις δηλ. την εμφάνιση μειζόνων επιπλοκών, π.χ. ελκών, γάγγραινας που απαιτούν ενίοτε ακρωτηριασμό του κάτω άκρου. Για το θέμα αυτό δηλαδή της «τεχνικής» της αναγγελίας δυσάρεστων ειδήσεων υπάρχει ειδικό κεφάλαιο στο βιβλίο. Ειδικό κεφάλαιο υπάρχει για την επικοινωνία με τους εφήβους και τα παιδιά. Παρόλο που δεν αναφέρεται ο συγγραφέας στην περίπτωση εμφάνισης του Σακχαρώδη Διαβήτη στη νεαρή ηλικία, που αποτελεί ισχυρό χτύπημα για το παιδί ή τον έφηβο, δίνεται σημαντική γενική πληροφόρηση για τα προβλήματα της χρόνιας νόσου (π.χ. οξείες επιπλοκές Σακχαρώδη Διαβήτη-υπογλυκαιμία). Σημαντικού ενδιαφέροντος είναι και το κεφάλαιο της δεοντολογίας της επικοινωνίας για όλο τον ιατρικό κόσμο, όπου τίγονται θέματα σεβασμού του ιατρι-

κού απορρήτου, ενημέρωσης του ασθενούς, συμμετοχής σε πειραματικές έρευνες κ.λπ.

Στο τέλος κάθε κεφαλαίου αναφέρονται πηγές στη βιβλιογραφία, όπου κάθε γιατρός θα μπορεί να ανατρέξει για αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών.

Η έλλειψη ικανοποιητικού βαθμού επικοινωνίας μεταξύ γιατρού και ασθενούς αποτελεί ένα από τα σημεία που υπάρχουν αρκετές αδυναμίες στην καθημερινή ιατρική πρακτική. Το βιβλίο «ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΡΩΣΤΟ» – Εισαγωγή στην Κλινική Επικοινωνία του Δρ. Αντώνιου Κ. Παπαγιάννη, φωτίζει τις σκοτεινές πτυχές, δηλαδή σημεία που δεν γνωρίζουμε ή δεν συνειδητοποιούμε ότι έχουν αρνητική επίδραση, στην προσπάθεια μας να «μιλήσουμε» με τον άρρωστο. Θα ήταν χρήσιμη για κάθε λειτουργό υγείας η προσεκτική ανάγνωση του πονήματος αυτού και θα συντελούσε στην αποφυγή ορισμένων σφαλμάτων στην προσπάθεια επικοινωνίας του θεράποντος γιατρού και του αρρώστου.

Ο διευθυντής σύνταξης
Χ. Μανές